

Handicappolitik

Hjørring Kommune

Handicappolitikkens opbygning

Vision

Hjørring Kommune ønsker at være et inkluderende samfund, hvor der er fællesskab, lige rettigheder, pligter og udfoldelsesmuligheder for alle.

Borgere med handicap skal sikres lige mulighed for deltagelse i samfundslivet.

Mål for:

- Samfundsdeltagelse og demokrati
- Boligforhold
- Børn og familieliv
- Skole og uddannelse
- Beskæftigelse og arbejdsmarked
- Tilgængelighed og mobilitet
- Fritid og kultur

Værdier og menneskesyn

Hjørring Kommune tager udgangspunkt i, at alle mennesker besidder ressourcer og kompetencer, som udvikles i samspil med de omgivelser og miljøer, som den enkelte er i kontakt med.

Handicappolitikken er kendetegnet ved følgende værdier:

- Accept og anerkendelse af forskellighed
- Respekt og ligeværdighed
- Selvbestemmelse og medansvar.
- Dialog og åbenhed.
- Flexibilitet - helhed og tidlig indsats.

Iværksættelse

Handicappolitikken skal være det primære redskab i det fremtidige arbejde på handicapområdet og et fælles udgangspunkt for dialog og samarbejde, men den kan ikke stå alene. Derfor følges politikken op af en handleplan, der beskriver de konkrete aktiviteter, der skal være med til at sikre, at kommunen over tid når politikkens opstillede mål.

Handleplanen vil blive evalueret årligt, samtidig med at der udarbejdes en ny plan for det kommende år.

“ Udsagn i citationstegn er kommentarer fra dialogmødet på Vendelbohus d. 31. marts 2011 ”

Forord

Hjørring Kommune har udarbejdet en handicap-politik, der angiver kommunens vision, værdier og mål for indsatsen i forhold til borgere med handicap.

Fundamentet for kommunens handicappolitik er FN's Konvention om rettigheder for personer med handicap, som trådte i kraft i Danmark den 24. august 2009.

Konventionen har til formål at sikre, at personer med handicap kan få fuldt udbytte af menneskerettighederne og de fundamentale frihedsrettigheder samt at fremme respekten for værdigheden hos personer med handicap.

Visionen er, at Hjørring Kommune fremstår som et samfund, der inkluderer alle borgere i et fællesskab, hvor der er lige rettigheder, pligter og udfoldelsesmuligheder for alle.

Handicappolitikken er blevet til gennem en dialogproces, hvor brugere, pårørende, medarbejdere, handicaporganisationer, politikere og andre interesserede har bidraget med idéer og ønsker – dels gennem møder og dels gennem bidrag på handicappolitikens hjemmeside.

Hjørring Kommune, april 2012

Arne Boelt
Borgmester

Det har været en konstruktiv proces, der har vist stort engagement fra alle involverede, og hvor der er blevet lagt vægt på at tænke visionært i forhold til at gøre Hjørring Kommune til et godt sted at bo, uddanne sig og arbejde for alle borgere.

Handicappolitikken skal være det primære redskab i det fremtidige arbejde på handicapområdet og et fælles udgangspunkt for dialog og samarbejde, men den kan ikke stå alene. Derfor følges politikken op af en handleplan, der beskriver de konkrete aktiviteter, der skal være med til at sikre, at kommunen over tid når politikens opstillede mål. Handleplanen vil blive evalueret årligt, samtidig med at der udarbejdes en ny plan for det kommende år.

Resultatet af dialogprocessen er dels denne politik og dels et idékatalog med konkrete forslag til indsatser, som kan indarbejdes i de kommende handleplaner.

Hjørring Kommune håber, at handicappolitikken og de efterfølgende handleplaner kan blive det fundament, der sikrer den bedst mulige kvalitet i kommunens tilbud på handicapområdet og i rammer og vilkår for borgere med handicap.

Lilli Damsgaard
Formand for Handicaprådet

Iværksættelse

Der udarbejdes årligt en handleplan for konkrete initiativer, der sættes i værk med udgangspunkt i handicappolitikens temaer:

- Samfundsdeltagelse og demokrati
- Boligforhold
- Børn og familieliv
- Skole og uddannelse
- Beskæftigelse og arbejdsmarked
- Tilgængelighed og mobilitet
- Fritid og kultur

Handleplanen vil blive fulgt op af en evaluering, som vil danne udgangspunkt for en ny plan for det kommende år.

Der nedsættes en følgegruppe sammensat på tværs af serviceområderne. Følgegruppen suppleres med to repræsentanter udpeget af Handicaprådet. Følgegruppen refererer til Direktionen. Følgegruppen evaluerer og følger op på igangsatte initiativer og kommer med forslag til næste års handleplan. Handleplanen skal koordineres med eksisterende planer og strategier for handicaptiltag på de enkelte serviceområder.

Ledelinje i Jernbanegade

Værdier og menneskesyn

Handicappolitikken bygger på de værdier og det menneskesyn, der er drøftet og formuleret i den forudgående dialogproces med borgere, medarbejdere og interesseorganisationer.

Hjørring Kommunes menneskesyn

Hjørring Kommune tager udgangspunkt i, at alle mennesker besidder ressourcer og kompetencer, som udvikles i samspil med de omgivelser, som den enkelte er i kontakt med.

Hjørring Kommune ønsker at skabe gode og trygge rammer, hvori der gives udviklingsmuligheder og passende udfordringer for alle.

Værdier

Handicappolitikken er kendetegnet ved følgende værdier:

- Accept og anerkendelse af forskellighed.
- Respekt og ligeværdighed.
- Selvbestemmelse og medansvar.
- Dialog og åbenhed.
- Flexibilitet - helhed og tidlig indsats.

Accept og anerkendelse

Hjørring Kommune ønsker at styrke mangfoldigheden, så alle mennesker får mulighed for at udfolde deres ressourcer og kompetencer. Dette indebærer indlevelse og respekt for menneskers forskelligheder, værdier og kulturer.

Respekt og ligeværdighed

Hjørring Kommune vil møde den enkelte borger anerkendende i alle sammenhænge. Tilgangen til borgeren hviler på princippet om hjælp til selvhjælp og i ikke at klientgøre og fratage ansvar.

Selvbestemmelse og medansvar

Borgere skal kende deres rettigheder, pligter og muligheder. Handicappolitikken skal medvirke til, at borgere med handicap har størst mulig selvbestemmelse og medansvar i forhold til samfundslivet og egen hverdag.

Dialog og åbenhed

I vores daglige kommunikation er det vigtigt, at vores ord og handlinger stemmer overens, og vores samarbejde og kommunikation med omverdenen er baseret på tilgængelighed og dialog. En dialog med udgangspunkt i den enkelte borgers behov og forudsætninger.

Flexibilitet – helhed og tidlig indsats

Handicappolitikken skal være udgangspunktet for en sammenhængende og helhedsorienteret indsats. Indsatsen skal være målrettet, rettidig og fleksibel over for borgere, der har behov.

“ En vigtig værdi er at være opmærksom på det sprog, vi bruger ”

Samfundsdeltagelse og demokrati

Det er vigtigt, at borgere i Hjørring Kommune har mulighed for at deltage i og påvirke lokalsamfundet. Derfor ønsker Hjørring Kommune at understøtte og udvikle muligheder for, at borgere med handicap kan deltage i samfundslivet og aktivt bidrage til udviklingen i kommunen.

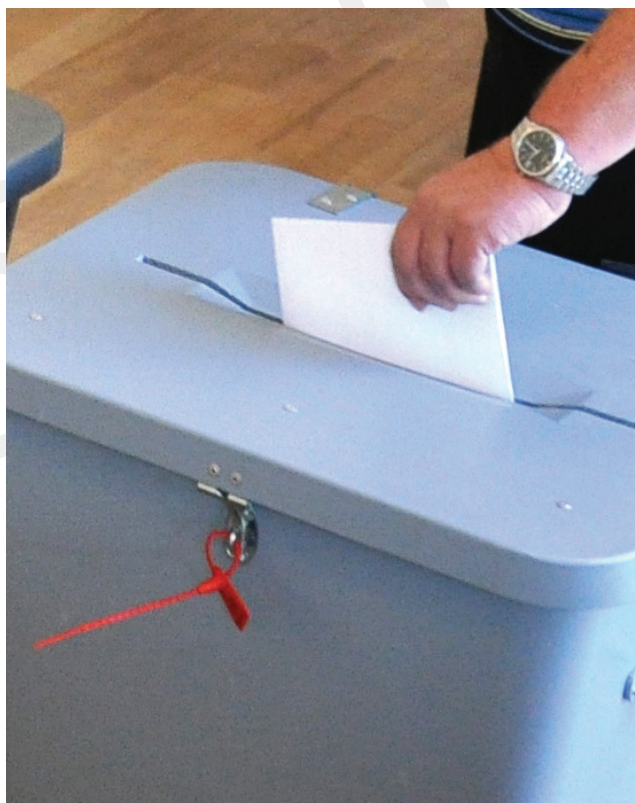
Målene er:

- At kommunen skaber forudsætningerne for tilgængelighed – herunder digital tilgængelighed - ved samfundsdeltagelse. Dette gælder ved f.eks. valg-handlinger og deltagelse i organisationsarbejde.
- At stille de redskaber til rådighed, der sikrer, at så mange som muligt, uanset handicap, deltager i den offentlige debat og i offentlige arrangementer.
- At kommunen er i løbende dialog med handicap-organisationerne om løsninger, som understøtter aktiv samfundsdeltagelse.

“Tilgængelighed forudsætter forskellige behandling”

“Når man taler om demokrati og samfundsdeltagelse, så taler man om tilgængelighed i bred forstand. Både hvad angår det rent fysiske såsom ramper for kørestole og handiptoiletter, men også om tilgængelighed til informationer og deltagelse i valg handlinger”

“Der er bred enighed om, at der er brug for sociale fællesskaber under alle former”

Boligforhold

Et hjem er et sted, hvor man kan lukke sin dør og være sig selv. Der er brug for en bred vifte af forskellige boligformer med forskellige grader af hjælpe- og støttemuligheder, ligesom der er brug for almindelige boliger, der er indrettet handicap-egnet.

Målene er:

- At tilbyde en variation af boliger, der er målrettet borgere med forskellige behov og aldre.

- At indtænke muligheden for at etablere handicapnede boliger i forbindelse med ombygning og opførelse af offentligt støttet boligbyggeri.
- At skabe gode rammer for privatliv, men også for fællesskab og samvær omkring botilbud og bofællesskaber med personalestøtte.
- At Handicaprådets tilgængelighedsudvalg inddrages, når kommunen etablerer eller renoverer offentlige ejendomme.

“
*Et hjem er et sted, hvor man kan lukke og låse sin dør.
Et hjem sikrer tryghed.
Et hjem er et sted, hvor man kan være privat.
Et hjem er indrettet, så man kan fungere med mindst mulig hjælp.
Et hjem er et sted, hvor man kan opføre sig "tosset"*
”

Botilbuddet Laden i Hjørring

Børn og familieliv

Hjørring Kommunes børne- og familiesyn bygger overordnet på, at forældrene har hovedansvaret for deres børn, men Hjørring Kommune har medansvar for i et tæt samarbejde med forældrene at styrke barnets sunde og alsidige udvikling og hvert enkelt familiemedlems trivsel.

Kommunen er ansvarlig for at stå til rådighed med faglig viden og kompetencer og at al indsats tager udgangspunkt i et helhedssyn på familien og dens omgivelser.

Målene er:

- At kommunen til stadighed arbejder med at sikre en bred vifte af tilbud til børn og familier med handicap.
- At den kommunale indsats for børn og familie med handicap foregår koordineret og med udgangspunkt i et helhedssyn på familien og dens behov.
- At kommunen medvirker til at der etableres netværk for forældrene til børn med handicap.
- At unge med handicap får mulighed for på forskellig vis at være sammen med andre unge.

“Tabet af ”det raske” kan være vanskeligt at håndtere, og det er ikke sikkert, at familiemedlemmer er forstående i forhold til sorgen”

“Der er brug for en tovholder, som samler trådene i forhold til børn med specielle behov”

Skole og uddannelse

I Hjørring Kommune ønsker vi at alle børn og unge uanset forudsætninger skal have mulighed for en uddannelse.

Målene er:

- At den kommunale indsats rettes mod at øge rummelighed og inklusion, så der tages hensyn til børn og unges forskellighed og særlige behov.
- At der skal ydes en sammenhængende indsats mellem skolen, barnet og familien.
- At skolen skal være kendetegnet ved høj faglighed og engagement.
- At der ved overgang fra barn til voksen sikres den unge støtte og koordinering med fokus på det unges menneskes behov i forhold til videre uddannelse.

“ Der skal gives den nødvendige støtte til børn med handicap og deres familier, herunder skræddersyede løsninger frem for standardløsninger ”

“ Der skal være plads til forskellighed og mulighed for uddannelse uanset handicap ”

Beskæftigelse, arbejdsmarked og aktivitetstilbud

Hjørring Kommune ønsker at fokusere på kompetencer og ressourcer hos den enkelte borger. Det betyder blandt andet, at borgere med handicap tilbydes beskæftigelses- og aktivitetsmuligheder, der så vidt muligt er tilpasset den enkeltes kompetencer og ønsker.

Meningsfyldt arbejde og beskæftigelse er med til at skabe identitet for alle borgere og dermed også for borgere med handicap.

Målene er:

- At arbejde for videreudviklingen af et rummeligt arbejdsmarked, hvor alle får mulighed for at udnytte deres kompetencer. Der skal skabes et fleksibelt og differentieret arbejdsmarked, hvor individuelle behov kan tilgodeses.
- At skabe flere og nye jobtilbud og beskæftigelsesmuligheder for borgere med handicap i private og offentlige virksomheder.
- At udvikle nye metoder og skabe fornyelse indenfor beskæftigelsesindsatsen med det sigte, at flere borgere med handicap får mulighed for ordinær beskæftigelse.
- At deltage i forsøgs- og udviklingsarbejde, således der i højere grad skabes sammenhæng, tryk og kontinuitet i den enkeltes hverdagsliv via beskæftigelse som et væsentligt omdrejningspunkt.
- At Hjørring Kommune som arbejdsplads går forrest i indsatsen for oprettelsen af flere jobs med skånehensyn.

“ Målsætningen skal være, at flest muligt, der har lyst og evner til at arbejde, integreres på arbejdsmarkedet ”

“ At Hjørring Kommune vil formidle ”de gode” historier på området for at fremme mulighederne for beskæftigelse og i sidste instans jobfrekvensen ”

“ Skab sammenhæng på tværs af forvaltninger, så der også skabes sammenhæng for den enkelte borger – også når det gælder beskæftigelse og aktivitetstilbud ”

Tilgængelighed

Hjørring Kommune ønsker at tilpasse og tilrettelægge tilgængeligheden i det offentlige rum, således at de behov, borgere med handicap har, tilgodeses – uanset om funktionsnedsættelsen er fysisk, psykisk eller intellektuel.

“ Fysisk og psykisk tilgængelighed er et ligeværdigt problem ”

“ Tilgængelighed til hjælpemidler der fremmer selvhjulpethed i hverdagen ”

Målene er:

- At information og kommunikation gøres tilgængelig ved at kommunens hjemmesider og it-system tager hensyn til alle bruger grupper.
- At de eksisterende byggevejledninger og standarder anvendes i byggeprojekter.
- Til stadighed at arbejde med tilgængeligheden i trafikken, så alle nemmere kan komme frem og færdes uhindret og sikkert.
- At forbedre tilgængeligheden til kommunens bygninger, hvor der er behov og hvor det er muligt i takt med, at anlæg, bygninger, parker og andre udendørsfaciliteter renoveres og udvides.

Rampe ved Sct. Catharinæ Kirke

Fritid og kultur

Hjørring Kommune ønsker at skabe rammer og muligheder for, at borgere med handicap kan deltage i forenings-, kultur- og fritidsliv. Både i fællesskab med andre borgere såvel som i egne fællesskaber.

Målene er:

- At fremme dialog mellem foreninger, borgere med handicap og kommunen om behov og ideer til, hvordan det er muligt at borgere med handicap deltager i foreningslivet.
- At udvikle de kommunale rammer, så de understøtter en større variation og rummelighed i kommunens fritids- og kulturliv.
- At skabe nye fritids- og kulturtilbud, som understøtter at borgere med handicap kan deltage.
- At have særligt fokus på at børn og unge med handicap får mulighed for at deltage i alle kommunens fritids- og kulturaktiviteter.
- At fremme at der bliver let adgang til informationer om fritids- og kulturtilbud for borgere med handicap.
- At fremme mulighederne for at frivillige indrages med henblik på at inkludere borgere med handicap i fritids- og kulturlivet i Hjørring Kommune.

“Fokusér på samspillet mellem handicappede og ikke handicappede ”

“Det er måske ganske lidt, der skal til, for at der kan ske inklusion?”

“I forbindelse med såvel fysiske som psykiske handicaps er en støtteperson ofte nøglen til tilgængelighed ”

Bilag: Inspirationskatalog

Følgende punkter er forslag, udsagn og idéer som er fremkommet enten på dialogmødet d. 31. marts 2011 eller fra borgere og brugere vedrørende fremtidens handicappolitik i Hjørring Kommune. Forslagene er grupperet under de forskellige temaer for workshops på dialogmødet.

Værdier og menneskesyn

- Sprog:
 - Vigtigt hvilke ord vi bruger
 - For eksempel: ikke handicappede mennesker, men mennesker med handicap
- Et neutralt bindeled mellem interesseorganisationerne og politikerne i Hjørring Kommune:
 - Ansættelse af en handicapkonsulent
 - Idébrevkasse til initiativer

Boligforhold

- Hvordan for alle:
 - udgangspunktet er at alle boliger indrettes handicapvenligt, fx Vestby-Parken
- Behov:
 - akutboliger
 - bofællesskaber: alkoholfrit
 - yngre skal ikke bo på plejehjem
 - smart teknologi
 - ret til selv at vælge bolig og bofæller
 - dobbeltværelser og gæsteværelser
 - flere akutpladser og bofællesskaber for vore udsatte borgere
- Opfordring til at kommunen og boligforeningerne i fællesskab hurtigere kan lave omstillinger når der står tomme boliger.
 - Skal ældreboliger som ældre ikke vil bo i kun bebos af ældre?
 - Hvad med studerende og "misbrugere"?

Børn og familieliv

- Information om muligheder
- Se handicap-organisationerne som sparringsparter
- Handicappolitikken skal dække fra 0 – 100 år – sikre overgangen fra barn til voksen
- Handicappolitikken skal være troværdig. Handicappolitikken er intet værd uden en seriøs gennemarbejdet handlingsplan, som skal fuldt gennemføres
- Brug for tovholderfunktion
 - indenfor SÆH (sundhed, ældre og handicap) har de en hjerneskadekoordinator
 - denne funktion kunne man kopiere til andre områder
- Brug for tilbud om "udslusning" fra hjemmet, hvor unge mennesker i en gruppe lærer at bo for sig selv.
 - der skal gerne være adgang til fælles aktivitetsrum
- Kunne med fordel oprettes erfaringsnetværk med deltagelse af forældre: der kan evt. være en koordinator i netværket
- Der er brug for koordinering af ekspertise
 - frivillige tilbud og tilbud fra det offentlige
- Det er væsentligt at der er fritidstilbud på skolen når den almindelige skoletid er ovre
- Det vil bl.a. sige, at der i hver enkelt sag udpeges én koordinator, der kan samle trådene.

Fritid og kultur

- Mere eksperimentarium på legepladser til alle aldre inde og ude
- Fordeling af midler fra folkeoplysningsloven (positiv særbehandling?)
- 2011 = frivilliges år
 - tænk handicap ind i frivillighedspolitikken
- Ildsjæle – ambassadører
- Fritidsguider/brobyggere
 - skabe kontakt mellem borger og foreninger med henblik på inklusion
- Handicapkonsulent
- Udvikling af ikke-konkurrence tilbud
- Brug ungdomsskoleloven – mere kreativitet
- Brug folkeoplysningsloven – mere kreativitet
- Kan vi trække frivillige tilbud ind i etablerede tilbud?
- Forslag om årlig handicapdag (på tværs) – kommunen, foreninger og forretninger
- Rummelighed:
 - integrer tilbud for handicappede i det eksisterende foreningsliv
- Udarbejd portal der kan give overblik over hvilke tilbud kommunen har for handicappede
- Indsats i forhold til den uorganiserede frivillige indsats
- Brobygning i forhold til overgangen fra barn til voksen

Skole og uddannelse

- Overgang mellem barn og voksen
 - overførsel af informationer mellem instanser = undgå tab af viden om den enkelte person
 - fjerne barrierer for informationer
 - støtte med ressourcer = både børn og forældre
 - bedre koordinering af sagsbehandlingen
 - kun én kontaktperson for familien = informationen følger med hele vejen
- Familien
 - helhed og sammenhæng: det gælder hele familien, ikke kun barnet.
- Tidlig information
- Bred vifte af tilbud.

Demokrati og samfundsdeltagelse

- Samfundsdeltagelse:
 - støtte deltagelse frem for umyndiggørelse
 - det kræver ressourcer at deltage i demokratiet
- Teknologi:
 - tilgængelighed: støtte borgere med udfordringer ift. adgang til informationer
- Samfundet og det offentlige:
 - afsætte ressourcer til inddragelse
 - stimulere politisk interesse for alle borgere uanset forudsætninger
- Brugere af psykiatrien skal også være repræsenteret i Handicaprådet

Beskæftigelse og arbejdsmarked

- Fra bostøtte til jobstøtte, fx en mentor eller personlig assistance:
 - eksempelvis integration af psykisk syge på en arbejdsplads
- Skærmende miljøer på arbejdsmarkedet
- Specialtilrettelagt projekter
- Mulighed for miljøskifte både i hverdagen og gennem arbejdslivet
- Vidensspredning både vedrørende forskellighed i handicaps, men også ressourcer
- Politik:
 - forpligtende jobs i udbudsmateriale
 - kommunens personalepolitik skal være rummelig (mål omkring ansættelse af personer med funktionsnedsættelse)

Tilgængelighed og mobilitet

- Tilgængelighed om vinteren i sne og glat føre
- Tilgængelighedsmærkning: ordningen kan bruges ift. handicappolitikken
- Hjælpemidler
 - Ambitioner om at understøtte udvikling af nye hjælpemidler
 - Tilgængelighed til hjælpemidler
 - Adgang til hjælpemidler der fremmer selvhjulpethed i hverdagen
 - Intensive behandlingsforløb kan sidestilles med hjælpemidler
 - Fokus på resultatet med en tilpasset hjælp (fx intensiv psykologhjælp) frem for hjælpemidlets art
- Viden:
 - kurser/uddannelse for borgerne: IT-teknologi og kommunikationsteknologi
 - kurser og tilgængelighed for håndværkere og rådgivere – sikre forståelse og viden
 - tilgængelighedsfolder: "bygherre" (i forbindelse med byggetilladelser)
- Handling:
 - ansætte en tilgængeligheds-koordinator
 - erfarings- og vidensdeling
 - helhedsplan for tilgængelighed (bruge Århus som eksempel)

Opmærksomhedsfelt i den taktile belægning ved Hjørring Station

Hjørring Kommune

Hjørring Kommune
Nørregade 2
9800 Hjørring
72 33 33 33
hjoerring@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

April 2012

Foto:

Colourbox

Carl Hansen

Jørgen Olesen

Morten Thiel